

Pään irrotus

Pään irrotus aloitetaan vasta, kun poro on todettu kuolleeksi.

'KUOLEMA VARMISTETAAN TOTEAMALLA VERENLASKUN JÄLKEEN KAIKKIEN ELONMERKKIEN PUUTTUMINEN.

Eläimen kuolemaa, kuten tajuttomuuttakaan, ei pysty toteamaan yhtä muuttujaa seuraamalla. Seuraavat merkit viittaavat eläimen olevan kuollut:

- Eläin ei hengitä
- Sydän ei syki
 - o Pulssia ei tunnu etulavan alta kokeiltaessa
- Katse muuttumaton, ei silmärefleksejä
 - o Silmä ei reagoi lainkaan kosketukseen
 - * Ei sarveiskalvorefleksiä
 - * Ei silmäluomirefleksiä
 - o Ei pupillireaktiota
 - * Kirkkaan valon suuntaaminen silmään ei saa aikaan silmäterän supistumista
- Ikenet muuttuvat vähitellen vaaleiksi/valkoisiksi
- Lihakset voivat nykiä lievästi, vaikka eläin olisi kuollut'

Lähde: Eläinten hyvinvointikeskus 2013, Hyvä toimintatapa teurastuksessa – Nauta

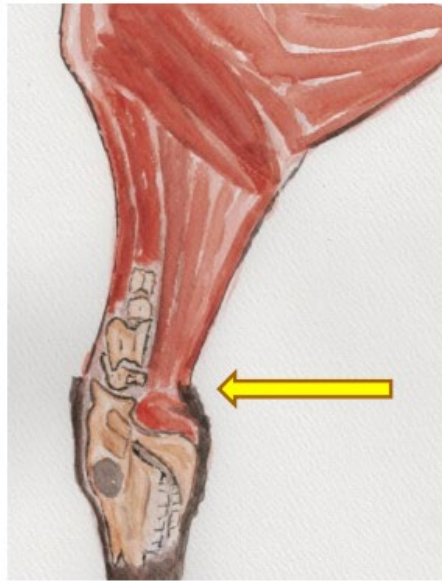
Kuva: Hyvät käytännöt poroteurastuksessa -Laitosteurastus

Suosittelavaa on kuitenkin antaa poron roikkua vähintään viisi minuuttia verenlaskun jälkeen ennen kuin teurastusta, ml. pään irrotus, jatketaan. Suositusten mukainen aika täyttyy luontevasti siten, että poroja tainnutetaan ja pistetään (eli lasketaan veri) ruhotangolle useita valumaan rauhassa ja koskemattomina ennen teurastuksen jatkamista.

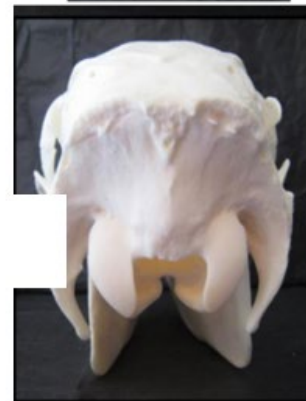
Käytännössä poroteurastamolla päät irrottaa useimmiten sama henkilö, joka laskee verta. Tehtävän suorittajan on välttämätöntä kyetä rytmittämään työ siten, että ruhotangolle kertyvien ruhojen päiden irrotuksesta siirrytään laskemaan verta välittömästi, kun tainnutuksesta nostetaan uusi eläin verenlaskuun. Verenlaskijan ja tainnuttajien tulee toimia yhteistyössä ja kommunikoida riittävästi teurastuksen aikana.

Veren laskuun sisältyy suositus poron suonten avauksesta leuan alta veren tyhjentämiseksi kaulan alueelta (muutamana minuutin kuluttua rintapistosta). Pään irrotus on hyvä aloittaa tästä valmiiksi auki viilletystä aukosta, eli lihasta karvoihin päin – viiltämällä talja poikki nahkapuolelta. Suuntaamalla pään irrotusviillot kurkusta niskaa kohti pysyy kaulanpää mahdollisimman puhtaana.

- Pää irrotetaan katkaisemalla kallon ja ensimmäisen kaulanikaman (atlas) väliset nivelsiteet, selkäydin ja kurkunpään kudokset niin, että korvat jäävät taljaan.

Irrotusviillot suuntautuvat kurkusta niskaa kohti.

Sauli Laaksonen

Pään irrotuksessa varotaan edelleen vahingoittamasta ruokatorvea.

Puukko pestään juoksevan veden alla ja steriloidaan sterilaattorissa jokaisen poron välillä. Samoin pään irrotuksen ja kielen irrotuksen välillä.

Pää – josta on otettu talteen kieli – siirretään siististi ulos teurastamon käytäntöjen mukaisesti. Päiden heittelyyn sisältyy vaara roiskeiden leviämisestä.

Lähteet: Hyvät käytännöt poroteurastuksessa – laitosteurastus, 2019

Porukkaoppi-hankkeen koulutusmateriaali, Sauli Laaksonen 2018

Linkki oppaaseen: [Hyvät käytännöt poroteurastuksessa - laitosteurastus by Paliskuntain yhdistys - Issuu](#)